

Yksinasuvien köyhyys

Anneli

Olen vajaakuntainen yksin asuva työkyvytön työnhakija (todettu työkykyarvioinnissa), ikää on 62 vuotta. Olen monisairas, mm. astma, kilpirauhasen vajaatoiminta, nivelpsoori, nivelrikko, fibromyalgia, Scheuermanintauti, skolioosi, uniapnea, diabetes, näkökenttäpuutoksia sekä epilepsia.

Köyhyyteni alkoi vuonna 2001, kun erosin. Jäin 5-vuotiaan lapsen ja keskosvauvan yksinhuoltajaksi. Yritin etsiä töitä, mutta en onnistunut löytämään hoitoalalta muuta kuin epäsäännöllistä kolmivuorohoitotyötä. Tämä tarkoitti vaihtelevia työaikoja aamu, ilta, yö ja viikonloppuvuoroja.

En ollut yksinhuoltajana haluttua työvoimaa, koska minulla ei ollut hoitajaa sairastaville lapsille. Matalapalkkaisena ei ole varaa palkata lastenhoitajaa kotiin. Pääsin työpajalle työllistämistöihin, mutta palkka oli niin pieni, että kun maksoin hoitomaksun, työmatkat ja työpaikkaruokailun niin käteen jäi vähemmän rahaa kuin työttömänä. Käytännössä maksoin joka päivä siitä, että kävin töissä. Sairastuin pölyisessä työympäristössä keuhkokuumeisiin ja lopulta todettiin astma. Työ lisäsi köyhyyttäni ja velkaannuin.

Yritin päästä työvoimakoulutukseen ja hain eri koulutuksiin. Vastauksena tuli hylkyjä. Perusteluina oli se, että hakijalla on jo ammatti (kehitysvammaistenohjaaja), koulutus ei lisää riittävästi hakijan työllisyyttä, terveydentilani ei ole sopiva tai koulutukseen oli enemmän hakijoita mitä voi ottaa.

Olin Typ:in asiakkaana, joka oli tarkoitettu vaikeasti työllistyville henkilöille, mutta en saanut sitä kautta apua. Kun työllistämiseni ei ollut helppoa, niin minut jätettiin yksin selviämään. Työvoimahallinto on kohdallani epäonnistunut täydellisesti. Olen ollut todella monissa kuntouttavan työtoiminnan paikoissa. Ryhmät toistavat sisällöltään paljon toisiaan. Kun vetäjän koulutukselle ei ole vaatimuksia, kouluttajan ammattitaito ryhmän vetämiseen voi olla olematon.

Kuntoutukseen olen päässyt kolme kertaa Kelan lääkärin lausunnolla. Nyt en enää pääse, koska terveyskeskuslääkärin mielestä kuntoutukseni on turhaa, kun en voi parantua. Olen hakenut eläkettä, mutta Kela ei myöntänyt. Eli kuulun 27 000 työkyvyttömän työttömän työnhakijan joukkoon. Mielestäni eläkepäättökseen pitäisi vaikuttaa toimintakyky. Itse kuljen rollaattorilla ja näköni on todella heikko, kärsin kovista kivuista ja unihäiriöistä. En ymmärrä mitä töitä voisin tehdä, kun itsekin tarvitsen usein apua erilaisiin fyysisiin toimintoihin. Olen osittaisella varhennetulla varhaiseläkkeellä. Osaeläke on työttömyyden vuoksi pieni. Tämä ratkaisu heikentää vanhuuden turvaani, koska takuueläkkeestä tehdään varhennusvähennys osaeläkkeen vuoksi. Lääkemenoni, lääkärissä käynnit ja leikkaukset (3 tänä vuonna) heikentävät toimeentuloani, ja yleinen hintojen nousu.

Yksinasuvien ongelmana se, että ei ole olemassa pieniä edullisia asuntoja. Yksinasuva ei voi jakaa esimerkiksi sähkökuluja kenenkään kanssa.

Olen käynyt hakemassa apua sosiaalityöntekijältä. Hänen ainoa keino auttaa oli kehoitus: Mene naimisiin. Hommaa luottokortti. Vaikea mennä naimisiin, kun ei ole kumppania. Luottokorttia en saa pankista.

Kysymyksiä

Kun tehdään työkykyarvio, se ei johda mihinkään Miksi? Minulle on tehty useita työllistämissuunnitelmia, menevät arkistoon eivätkä johda mihinkään. Epäilen, ettei kukaan koskaan lue niitä.

Työvoimahallinnolla ei ole mitään velvoitetta auttaa. Miksi?

Miksei pienemmät Kelan etuudet eivät ole verovapaita?

Miksei ole työryhmä, joka moniammatillisesti yhdeltä luukulta neuvoisi ihmistä?

Miksi lääkekatto ei ole suhteessa tuloihin ja lääkärin ja leikkausten omavastuut? Miksi lääkekatto katkeaa vuodenvaihteessa, pahin mahdollinen aika?